

WHO´s guide för arbete med klimat och hälsa

Salutdagen 2024
Kompetenscentrum

Guide för hälsoarbete mot klimatförändringar

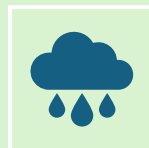
- WHO är FN ´s organ för hälsofrågor och de ansvarar för den globala folkhälsan.
- Arbetat med klimat och hälsa i 25 år
- I år utgavs evidensbaserade riktlinjer
- Utformat för oss som jobbar med människors mående, utveckling och hälsa
- Presentationen baseras på WHO-materialet men är översatt och kortat

Översikt av klimatförändringars olika effekter

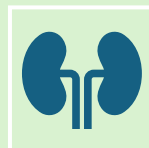
Psykisk ohälsa pga extremväder, förlust av livsvillkor, förändrade årstider, oro för framtiden

Vattenbrist och förorenat vatten

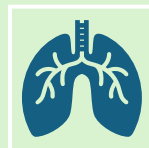
Ändrat infektionspanorama

Hetta och värmeböljor

Förändrade vädermönster påverkar skördar och indirekt mattillgång

99% andas ohälsosamma luftföroreningar som ger olika sjukdomar i hjärta, lungor, nervsystem

Varför vi?

- Klimatförändringar är ett allvarligt hot mot folkhälsan, i synnerhet små barns och ofödda barns hälsa
- Barn i alla länder är drabbade, i alla åldrar
- Att bromsa klimatförändringar är en förutsättning för barns hälsa och utveckling
- Det här är vår fråga eftersom vi har barnkompetens

Vad behöver vi göra?

- Koppla ihop klimatförändringar med barnhälsa
- Utifrån vår kunskap om barns behov och deras ökade känslighet
- Viktigt att vi kommunicerar det till andra för det är inte kunskap som alla har

Hur fungerar det?

- Genom att vi kommunicerar och når många människor
- Ger det större effekt mot klimatförändringar än att vi är ensamma och gör förändringar på individnivå
- Ger ringar på vattnet

Klimatlösningar

- Vi har redan lösningarna.
- Klimatlösningar är den kunskap och teknik som bromsar klimatförändringarna och begränsar skadorna.
- Bland annat de levnadsvanor som ger en hållbar omställning
- Det här behöver spridas

Stora hälsovinster

- Att använda klimatlösningar kan ge enorma hälsovinster
- Hur mycket vi bromsar utsläppen idag avgör den framtida temperaturökningen, vilket är avgörande för barnhälsan
- Det ger också hälsovinster på kort sikt;
  - renare luft
  - ökad fysisk aktivitet
  - hälsosammare matvanor

Svårt ämne?

- Kan kännas obekvämt
- Trots att vi är oroliga
- Och trots att många av oss är vana vid att prata om barns mående
- Den här guiden är en bro
- Mellan oro, kunskap och handling.

WHO har tagit fram en grund med basal klimatvetenskap som är bra att vi kan

1. Det blir
varmare

2. Det
beror på
oss

3. Det är
fakta

4. Det är illa
för hälsan

5. Vi kan
fixa det

Om vi känner till det här har vi en bra grund för att kommunicera om klimat och hälsa

Det vi säger har effekt

- Vi har ett stort förtroende från allmänheten
- Människor lyssnar till den kunskap vi har våra professioner
- Det gäller också frågan om klimat och hälsa
- Det ger god effekt när vi förespråkar klimatlösningar
- Vi utgör tillsammans en stor folkhälsoarena

Kommunikation om klimat och hälsa

Vi kan prata med människor om

- Hur klimatförändringar påverkar deras hälsa
- Hur de kan skydda sig.
- Hur det ger stora hälsovinster att använda klimatlösningar

Det skapar en mer motståndskraftig och hållbar framtid för barnen

Vi ska titta på olika sätt att kommunicera

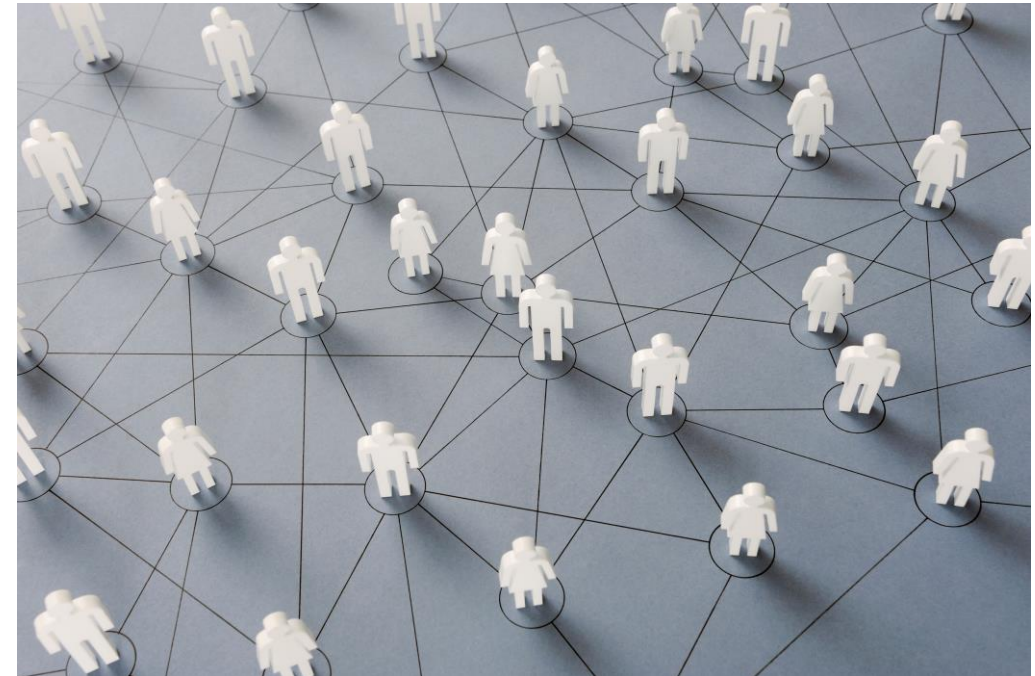
Till **vilka** kan vi kommunicera om klimat och hälsa:

Till de i våra olika kontaktnät och forum vi har på jobbet

- inventera:

Internt: kollegor, chefer, yrkesmöten, nationella forum mm

Externt: familjer, organisationer, myndigheter, elevhälsa, beslutsfattare, sociala medier, journalister mm

Vad behöver vi kommunicera om klimat och hälsa

- **Prata om olika klimatlösningar
tex som sänker våra utsläpp:**
- Minska matsvinn
- Använda aktiva transporter, gå, cykla
- Äta mer vegetarisk kost
- Handla second hand
- Bli tidigt blöjfri
- Fler förslag?

Vad behöver vi kommunicera om klimat och hälsa

2. Prata om hur man skyddar sig mot förändringar som redan är här, till exempel

- Vid värmebölja: skydda barn och gravida.
- Vid rusningstrafik med höga föroreningar: lek inne
- Vaccinera mot ändrat infektionsspanorama: TBE, Covid

- Förebered vår arbetsplats, inventera förutsättningar.

- Hur är vi lyhörda för behov hos barn och familjer?

Vad behöver vi kommunicera om klimat och hälsa

- **3. Berätta om hälsovinster med hållbar omställning, exempelvis**
- Det som är bra för klimatet är bra för barnhälsan.
- På lång sikt genom minskad temperaturökning, men också på kort sikt
- Kommunicera olika möjligheter att uppnå hälsovinster
  - till familjer, allmänheten
  - till chefer, beslutsfattare, politiker, ge stor effekt, påverka många

Hur kan vi kommunicera?

- Enkla budskap: Välj enkla tydliga budskap med fokus på hälsa.
Undvik fackspråk
- Hoppfullt: Det ger stora hälsovinster för barnen
Undvik katastrofbeskrivningar som klimatkris och klimatnödläge
- Inkluderande: Hur ta med barnen i hoppfulla samtal? Tex visa klimatkompassen, kommunicera med barn om vår planet och hur vi kan ta hand om den
- Lokala exempel Berätta om det som görs lokalt, dela positiva exempel från orten

Hur kan vi kommunicera...

- Var lyhörd för människors frågor och oro
- Du behöver inte ha alla svar. Det räcker långt att bekräfta och dela oron
- Visa att vår arbetsplatser är en trygg miljö där klimatsamtal är välkomna
- Frågor?

Diskutera

- Vad väcker det hos dig?
- Vad känns bra med att börja det här arbetet?
- Vad känns svårt?
- Diskutera i några minuter

Extramaterial som inte hör till WHO ´s guide:

Klimatförändringar oroar många

- Stor fråga bland befolkningen, majoritet har oro/klimatångest enligt WWF ´s Klimatbarometer 2024:
60% av alla svenskar upplever oro/klimatångest, oberoende av ålder och var man bor.
72% av unga kvinnor mellan 20-29 år, (i vissa us 80%)
- Siffrorna ökar år för år
- Evidens visar att när man agerar för klimatet minskar klimatoro/ångest och man mår bättre
- ...och att barn som har vuxna nära sig som agerar för klimatet har mindre oro och klimatångest
- Barn får information i skola och även i förskolor, var får föräldrarna evidensbaserad samhällsinformation?

“This translation was not created by the World Health Organization (WHO). WHO is not responsible for the content or accuracy of this translation. The original English edition shall be the binding and authentic edition”.

- Communicating on climate change and health: toolkit for health professionals
- ISBN 978-92-4-009022-4 (electronic version)
- ISBN 978-92-4-009023-1 (print version)
- © World Health Organization 2024
- Some rights reserved. This work is available under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 IGO licence (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>).
- Under the terms of this licence, you may copy, redistribute and adapt the work for non-commercial purposes, provided the work is appropriately cited, as indicated below. In any use of this work, there should be no suggestion that WHO endorses any specific organization, products or services. The use of the WHO logo is not permitted. If you adapt the work, then you must license your work under the same or equivalent Creative Commons licence. If you create a translation of this work, you should add the following disclaimer along with the suggested citation: “This translation was not created by the World Health Organization (WHO). WHO is not responsible for the content or accuracy of this translation. The original English edition shall be the binding and authentic edition”.
- Any mediation relating to disputes arising under the licence shall be conducted in accordance with the mediation rules of the World Intellectual Property Organization (<http://www.wipo.int/amc/en/mediation/rules/>).
- Suggested citation. Communicating on climate change and health: toolkit for health professionals. Geneva: World Health Organization; 2024. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
- Cataloguing-in-Publication (CIP) data. CIP data are available at <https://iris.who.int/>.
- Sales, rights and licensing. To purchase WHO publications, see <https://www.who.int/publications/book-orders>. To submit requests for commercial use and queries on rights and licensing, see <https://www.who.int/copyright>.
- Third-party materials. If you wish to reuse material from this work that is attributed to a third party, such as tables, figures or images, it is your responsibility to determine whether permission is needed for that reuse and to obtain permission from the copyright holder. The risk of claims resulting from infringement of any third-party-owned component in the work rests solely with the user.
- General disclaimers. The designations employed and the presentation of the material in this publication do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of WHO concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.
- The mention of specific companies or of certain manufacturers’ products does not imply that they are endorsed or recommended by WHO in preference to others of a similar nature that are not mentioned. Errors and omissions excepted, the names of proprietary products are distinguished by initial capital letters.
- All reasonable precautions have been taken by WHO to verify the information contained in this publication. However, the published material is being distributed without warranty of any kind, either expressed or implied. The responsibility for the interpretation and use of the material lies with the reader. In no event shall WHO be liable for damages arising from its use.
- Cover page photos, from left to right: © WHO / UKR Kyiv 24 July 2023, ©Shutterstock / Dmitry Kalinovsky, © WHO / Billy Miaron

Referenser

- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) (2023). *Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. IPCC, Geneva, Switzerland, pp. 35-115. doi: 10.59327/IPCC/AR6-9789291691647
- 2. The Lancet (2009). A Commission on climate change. *The Lancet*, 373(9676): pp. 1659. doi: 10.1016/S0140-6736(09)60922-3
- 3. Liu, J. et al. (2022). Heat exposure and cardiovascular health outcomes: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet Planetary Health*, 6(6): pp. E484-E495. doi: 10.1016/S2542-5196(22)00117-6
- 4. World Health Organization (2022). *Billions of people still breathe unhealthy air: New WHO data*. Geneva: World Health Organization. Available: <https://www.who.int/news/item/04-04-2022-billions-of-people-still-breathe-unhealthy-air-new-who-data>
- 5. Romanello, M. et al. (2022). The 2022 report of the Lancet Countdown on health and climate change: health at the mercy of fossil fuels. *The Lancet*, 400(10363): pp. 1619-1654. doi: 10.1016/S0140-6736(22)01540-9
- 6. Romanello, M. et al. (2023). The 2023 report of the Lancet Countdown on health and climate change: the imperative for a health-centred response in a world facing irreversible harms. *The Lancet* [Online]. doi: 10.1016/S0140-6736(23)01859-7. Available: [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(23\)01859-7/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(23)01859-7/fulltext)
- 7. Haines, A. (2017). Health co-benefits of climate action. *The Lancet Planetary Health*, 1(1): pp. E4-E5. doi: 10.1016/S2542-5196(17)30003-7
- 8. World Health Organization (2018). *COP24 special report: health and climate change*. Geneva: World Health Organization. Available: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241514972>
- 9. Uppalapati, S. S. et al. (2023). Public and Health Professional Engagement with Climate Change as a Health Issue: A Review of the Literature. [Online]. doi: 10.2139/ssrn.4536308. Available: <https://ssrn.com/abstract=4536308>
- 10. Maibach, E. et al. (2023). Harnessing the power of communication and behaviour science to enhance society's response to climate change. *Annual Review of Earth and Planetary Sciences*, 51: pp. 53-77. doi: 10.1146/annurev-earth-031621-114417
- 11. Ettinger, J. et al. (2023) Extreme Weather Events as Teachable Moments: Catalyzing Climate Change Learning and Action Through Conversation. *Environmental Communication*, 17(7): pp. 828-843. doi: 10.1080/17524032.2023.2259623
- 12. Climate Outreach (2018). Flooding conversations in Colombia: Case studies from IPCC authors. Available: <https://climateoutreach.org/case-studies-from-ipcc-authors/colombia/>